

E-STUDENČAN

GLASILO MESTNE ČETRTEI STUDENCI

“Veter v marcu in plohe v aprilu,
prinesejo rože v maju.”
angleški pregovor

Foto:
Ksenija Novak

S poštovane bralke in bralci našega glasila!

Prišla je pomlad. Žal ne za vse. V luči dogodkov po svetu, okoli nas, se zdi, da je zima. A kot pravi Pablo Neruda: Lahko porežeš vse cvetove, a prihoda pomladi ne moreš preprečiti. Naj vas verzi, reki o pomladi razveselijo, zbudijo v vas strast, hrepenenje po lepem, srečnem in prevzamejo srce in dušo s toplino, zadovoljstvom in mirom.

V upanju, da boste v tokratnem E-Studenčanu našli mnogo zanimivega ter se seznanili s številnimi dogodki, dosežki in ustvarjalnostmi v mejah naše Mestne četrti, vas lepo pozdravljam!

Ksenija NOVAK, odbor za glasilo Studenčan

Mestna občina Maribor

VAS ZANIMA KAJ SE DOGAJA NA STUDENCIH?
Kliknite na simbol in všečkajte FB stran mestne četrti ter postanite obveščeni o vseh aktualnih dogajanjih.
In HVALA, ker E-Studenčana delite dalje med prijatelje.

*“Pomlad, ta pomladna vročica.
To je njeno ime. In ko jo imaš, si želiš
o, ne veš čisto natančno,
kaj si želiš, ampak te prav pošteno boli srce,
tako zelo si to želiš!”*

Mark Twain

*Prišla bo, prišla pomlad zelena,
z drobnimi rož'cami vsa razcvetena,
prišla bo kukav'ca, pa bo zakukala,
kmetič, le pojd' orat, ženka sejat.
slovenska ljudska*

*Sonce pomladi, veselje in smeh,
imamo se radi, se vidi v očeh.
Sonce pomladi življenje budi,
skrita ljubezen se v strast prelevi.
Sonce pomladi se z roso igra,
pridi, ukradi mi jutro srca.
Sonce pomladi naravo budi,
barva poljane in klasje zlati.
Pepel in kri*

*V loki za reko
je taka pomlad:
deklica šla je cvetja brat,
komaj do veje dvigne roko,
že se ji prsti vsi razcveto.
Oton Zupančič*

*Hodim in gledam pomlad,
cvetlice, drevesa in ptice,
slišim šumenje in klice:
“Živeti – živeti – živeti
sred zmeraj kipečih naslad!”
Lili Novy*

*Pa bo pomlad prišla
z oblaki šumečimi,
pa bo pomlad prišla
z rožami rdečimi,
s tistimi rosnimi,
mladimi rožami...
O, kak se po rožah
toži mi!*

I. Minatti

*Mlado cvetje, ptičji spevi, vroča srca, sončni dnevi, blesk v očeh....ja prav zares – pomlad je predogled nebes.
Andreja Šuštar*

*“Pomlad nas prebuja, neguje in oživlja.
Kako pogosto prihaja vaša pomlad?
Če ste ujetnik koledarja, pride enkrat na leto.
Če ustvarjate pristno moč,
prijaha pogosto ali zelo pogosto.”*

Gary Zukav

Priznanja Mestne četrti Studenci zaslužnim krajanom

Aprila smo v OŠ Janka Padežnika praznovali praznik MČ Studenci, ki je letos znova bil priložnost, da smo se s priznanji skromno oddolžili našim krajanom, ki s svojim bogatim prispevkom dolga leta bogatijo našo skupnost. Kot je na podelitvi dejal predsednik MČ Studenci Matej Vodopivec, je naše priznanje, priznanje perice, simbolna prisposoda skromne delavke, ki je nekoč ob Jožefovem studencu izpirala perilo. Molčeč lik perice velikokrat ponazarja naše zaslužne krajanke, ki molče, a vztrajno stopajo po poti prostovoljstva, organizacijskega dela, so v vlogi povezovalcev, ki premagujejo družbene, materialne in ideološke ovire, preprosto živijo za naš kraj. Letos so priznanja Mestne četrti Studenci prejeli Jasna Tropenauer, dr. Stanislav Slatinek, Andrej Kogelnik in Hinko Kovač.

Jasna Tropenauer je v Župniji sv. Jožefa od svojega osemnajstega leta vsestransko aktivna članica Župnijskega pastoralnega sveta in zadnjih deset let je bila tudi tajnica tega sveta. V tej vlogi deluje na ravni župnije in širše v sklopu mariborske dekanije, njeno koordinacijsko delo pa je nepogrešljivo tudi pri organizaciji vseh prireditev, ki jih župnija izvaja skupaj z Mestno četrtjo. Pred ukinitvijo Župnijske karitas sv. Jožef je bila voditeljica Župnijske karitas in v tej vlogi je skupaj z drugimi članicami Karitas skrbela za najšibkejše v našem okolju. Že več kot dvajset let krasi Jožefovo cerkev in skrbi za to, da je za praznike in na vseh župnijskih dogodkih cerkev lepo urejena in okrašena s cvetjem. Pred upokojitvijo je kot medicinska sestra v UKC Maribor bila dolga leta predsednica Društva ledvičnih bolnikov Maribor z več kot 100 člani. S svojim vodenjem je društvo postavila na nove temelje, saj je z odlično organizacijo izobraževanj, izletov in družabnih prireditev znala motivirati ledvične bolnike, ki v UKC prihajajo na dializo, da se ne počutijo kot marginalna skupina temveč kljub stiskam z boleznijo zmorejo polno živeti. Jasnin čut za humanitarnost in njen občutek za ljudi v stiski jo je spodbudil k temu, da se je tudi po upokojitvi aktivno vključila v delo v Domu pod Gorco in tam razdaja svoje srce starejšim, tudi mnogim Studenčanom v domu. Tako si je Jasna s svojim vsestranskim prostovoljnim in humanitarnim delom na Studencih in širše v mestu zaslužila priznanje MČ Studenci.

Andrej Kogelnik s Športnim društvom Studenci živi od svojega najzgodnejšega otroštva. Kot sedemletni fantič se je leta 1967 pridružil vrstam telovadcev v Sokolskem domu. V ŠD je prehodil pot gimnastičarja, tabornika, igralca nogometa do vaditelja in trenerja gimnastike ter funkcionarja in častnega člana društva. Leta 1991 je

postal član odbora za izgradnjo novega »Sokolskega« doma in nato tvorno sodeloval pri celotnih aktivnostih za oblikovanje nove, ugledne športne ustanove s sodobnim športnim objektom. Po izgradnji novega doma na Poljanah se je leta 2002 zaposlil kot upravnik in danes si brez njegovega izjemnega prispevka ni mogoče predstavljati delovanja športnega doma Studenci. Andrejeva zavzetost, delavnost, strokovnost, poštenost in pripravljenost za vedno nove izzive je močno prisotna v delovanju društva. V vlogi upravnika njegov delavnik ni opredeljen z delovnim časom, ampak je nenehno prisoten. Danes je v telovadnici na Poljanah težko dobiti prost termin, kar dokazuje odlično delo zaposlenih in seveda upravnikov smisel in občutek za celotno organizacijo dela, ko usklajuje potrebe obiskovalcev in zahteve trenerjev s celotnim hišnim redom. Andrej je kot trener vzgojil mnoge generacije gimnastičark in gimnastičarjev, danes pa dela, diha in živi za Športno društvo Studenci, za kar mu tudi Mestna četrt Studenci podeljuje Zlati znak za leto 2026.

Dr. Stanislav Slatinek je četrto leto župnik Župnije sv. Jožef Maribor in v tem času je v naši mestni četrti vzpostavil močne vezi duhovnega, družbenega in družabnega življenja. S svojim entuziazmom, pripravljenostjo za povezovanje, sodelovanje in s svojimi organizacijskimi sposobnostmi je v minulem letu z najožjimi sodelavci vzpostavil pogoje za obnovo zvonika cerkve sv. Jožefa, ki je bil močno ogrožen in pred tem, da se zruši. Brez pomoči države je tako ohranil naš kulturni spomenik državnega pomena za prihodnje rodove. Župnik Stanislav je tudi široko odprl vrata župnišča in ponudil priložnost za srečevanja mnogih predstavnikov društvenega življenja, organizacijo razstav, delavnic, koncertov in drugega ter tako tesneje povezal Studenčane, za kar mu je Mestna četrt podelila priznanje.

Henrik Hinko Kovač dolga leta aktivno deluje v studenškem društvenem življenju. Najaktivnejši je v Turističnem društvu Studenci, ki med drugim skrbi za Jožefov Studenec in je lansko leto začelo z načrti za obnovo le-tega. Gospod Hinko je eden glavnih pobudnikov in organizatorjev obnove studenca, za kar nameni veliko svojega znanja in prostega časa. Njegova aktivna vloga se kaže tudi pri prav vseh akcijah TD, srečujemo pa ga tudi kot glavnega organizatorja vsakoletnega pohoda po Studencih, ki ga pripravlja Zveza častnikov. Za dolgoletno aktivno delo v Turističnem društvu Studenci je Hinko Kovač prejel priznanje MČ Studenci.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo in jim želimo še veliko moči za nadaljnje delo v družbenem, duhovnem, društvenem in športnem življenju Studencev.

dr. Fanika Krajnc-Vrečko

MESTNA ČISTILNA AKCIJA

Pomlad je tukaj – čas novih začetkov, povezovanja in skrbi za naše okolje. V aprilu so se v sklopu mestne čistilne akcije »Moji odpadki, moja skrb 2026« zvrstili številni dogodki, pri katerih smo bili pridni tudi na Studencih. Uspešno smo izpeljali niz okoljskih aktivnosti, ki so povezale številne posameznike in organizacije.

Prvi dogodek »Naš eko dan« je potekal 10. aprila, ko so uslužbenci JHMB in MOM zavihali rokave ter se posvetili barvanju podhoda na Cesti proletarskih brigad, barvanju sten stopnišč, podvoza ter barrier na Ulici heroja Šercerja in v okolici. Sveže površine so kmalu zaživele v novi podobi – postale so platno, na katerem že nastaja urbana umetnost Maribora. Pod koordinacijo Mirka Jovića so nastali prvi grafiti, ki napovedujejo Festival grafitov Maribor, projekt v sodelovanju z MKC Maribor, kjer ulice postajajo prostor sodobne umetnosti. Festival, ki poteka v okviru participativnega proračuna, bo skozi april in maj mestne površine preobrazil v odprto galerijo.

Že naslednji dan, 11. aprila, smo združili moči krajanji in organizacije – člani Sveta MČ Studenci, Turističnega društva Studenci, taborniki rodu Ukročena reka, VGC, TOTI DCA ter drugi krajanji – ter v okviru mestne čistilne akcije očistili območje MČ Studenci. Ob tem smo žal ugotovili, da je v okolju še vedno veliko odpadkov, predvsem cigaretnih ogorkov, pločevink, plastenk in papirčkov.

Tretji pomemben dogodek so bile zasaditve po mestnih četrtih in krajevnih skupnostih, ki so potekale 17. aprila. V duhu povezovanja in skrbi za okolje smo na Studencih pri Jožefovem studencu, pomembnem zgodovinsko-kulturnem spomeniku, zasadili hortenzije, in bo s tem postal še lepši in privlačnejši. Zasaditev je na pobudo MČ Studenci in TD Studenci omogočila Mestna občina Maribor. Pri delu nam je strokovno pomagal Miha Kuhar iz Nigrada (Florina), ki nam je svetoval glede pravilne oskrbe rastlin. Dogodek so s svojo prisotnostjo počastili tudi župan Saša Arsenovič, predsednik Sveta MČ Studenci Matej Vodopivec, otroci Vrtca Studenci – enota Poljane, ki so pripravili prisrčen nastop, ter perica TD Studenci Ivana Rečnik, ki je s svojo uprizoritvijo dodatno obogatila dogodek.

Takšni dnevi nas opominjajo, kako veliko lahko dosežemo, ko stopimo skupaj. Naj bodo naše skupne akcije navdih, da skrb za okolje postane del našega vsakdana – saj je prav od nas odvisno, kakšno okolje bomo pustili prihodnjim generacijam.

Hura, smetarji gredo!

V današnjem času se pogosto izbirajo osebnosti meseca, leta, ženske, moški, športniki leta, najbolj priljubljeni politiki, najmanj priljubljeni. Najboljši zdravnik, najboljša medicinska sestra, učitelj, profesorica, vzgojitelj, prodajalka... Izbirajo se tudi precej bizarni dogodki, dosežki, ljudje – kdo poje v najkrajšem času največ hrenovk, kdo pobegne pred biki, izpuščenimi po ozkih ulicah, kdo bo bolj zapacan od zmečkanih paradižnikov.....

Nisem pa še slišala, da bi kdo izbral najboljšega smetarja ali ekipo le teh, ki v vseh letnih časih, ob vsakem vremenu od nas odvažajo velike količine smeti. Smeti, ki zaudarjajo, smeti, ki jih ne želimo

ne doma, niti v naši bližini. Za katere želimo, da izginejo – a ne v sežigalnici ali deponiji v naši bližini. Ne, to pa ne! Najbolje v sosednji državi ali na dnu oceana – če še je tam sploh kaj prostora.

O njih govorimo bolj v hecu, da so surferji, ter v jezi, češ spet niso odpeljali smeti v določenem času, posodo za smeti so pustili na nepravem mestu, točno pred vhodnimi vrati – nezaslišano. Ne pomislimo, ko parkiramo avte izven parkirnih mest in ob zbiralnikih za odpadke, da jim to zelo otežuje delo, ko morajo s svojimi vozili krmariti med našo pločevino.

Vendar obstajajo nekateri, ki so iskreno veseli, ko vidijo smetarje in njihov ogromen avto! To so seveda otroci! V svoji iskreni dušici na policah oken, ob vratih, iz vrtov gledajo in občudujejo dogajanje na ulici. Trkajo po oknih in mahajo stricem, ki se ubadajo s smetmi. Ti včasih, na njihovo veselje, tudi pomahajo nazaj. In ne boste verjeli – celo podarijo čokolado. Res je. To se je zgodilo na Studencih, na Veliko soboto, ko je babica (in vsi ostali člani gospodinjstva) pozabila ali spregledala, da se zaradi praznika spremeni odvoz smeti. In ko je v našo ozko ulico že zavijal smetarski avto, sta z vnučkom hitro odpeljala posodo z biološkimi odpadki na ulico. In malček je čisto od blizu videl avto, pomahal stricem, gledal, kako naložijo posodo za smeti in jo izpraznijo. Strici so se pogovarjali z njim in iz vozniške kabine je celo izstopil glavni stric - šofer in dal otroku čokolado. Kakšna iskrena sreča, kakšno neizmerno veselje! Še ves dan smo se pogovarjali o tem. Kakšen zajček neki, stric smetar mi je dal čokolado!

Tako smo v naši uličici (in verjamem, da še prav gotovo v mnogih ulicah in cestah) bili, smo in bomo veseli, ter spoštljivi, ko pridejo smetarji. Pa ne zaradi čokolade. Zaradi njihovega potrebnega, pomembnega in težkega dela. Hvala vam!

Ksenija NOVAK

Malo statistike:

V Sloveniji je, po podatkih državnega statističnega urada v letu 2024 nastalo 4,7 milijona ton različnih odpadkov, od tega 892.000 ton komunalnih. Slednje predstavlja pet odstotkov več kot predlani. Prebivalec Slovenije je v povprečju proizvedel 433 kilogramov komunalnih odpadkov, od tega 3,3 kilograma nevarnih.

Foto: Radio Koper/Marjetica Koper

Spoštovane prebivalke in spoštovani prebivalci Studencev!

Smo že krepko v pomladnem času. Vsi hitimo z urejanjem vrtov in travnih površin.

Lepo je pogledati, če je vrt urejen in trava redno košena. Takšen pogled je prijeten za oko in za naše počutje. Če sosedje ravnajo enako, je toliko bolje.

Ko kosimo travo na našem zemljišču, se še potrudimo in jo pokosimo še pred ograjo. Po domače na ulici. V čistilni akciji ugotavljamo, da je v pokošeni travi dosti manj odpadkov, ki jih ljudje mečejo, medtem ko hodijo po naših ulicah in cestah. Ker je odpadek viden, imajo ljudje, kljub svoji nemarnosti, toliko sramu, da na pokošeno ne mečejo odpadkov, ki sicer pašejo v koše oz. smetnjake.

Zato vas prijazno pozivamo, da redno kosite travo ter skrbite za čistočo in urejenost površin pred svojimi domovi. Skupaj lahko poskrbimo, da bodo Studenci ostali prijeten in urejen kraj za življenje.

Hvala za vaše razumevanje in sodelovanje.

MČ Studenci

Turistično društvo je že zavihalo rokave

Letos smo člani TD zgodaj zavihali rokave in kot že tradicionalno organizirali Jožefov sejem. Na ta način prispevamo k ohranjanju ljudskega izročila ter prazničnemu vzdušju ob farnem prazniku, ki ga praznujemo vsako leto 19. marca.

Turistično društvo
STUDENCI
Maribor

Konec marca smo se ponovno srečali, in sicer na zboru članov. Udeležilo se ga je 70 članov in gostov, prostor pa nam je tudi letos prijazno odstopila lesarska šola. Predsednica TD Danica Kovač nas je v svojem poročilu popeljala skozi lanske dejavnosti, ki so dokazovale, da je za nami zelo aktivno leto. Potem smo sprejeli program za tekoče leto, ki ponuja nekatere že ustaljene dogodke in tudi nekaj novosti, aktivnosti pa sproti dopolnjujemo in usklajujemo z MČ in ostalimi studenškimi društvi. Član sveta MČ Albin Anžel je pohvalil delovanje TD in izpostavil problematiko vseh društev – v svoje vrste jim ne uspe pritegniti mladih, s katerimi bi lahko bili še uspešnejši. Na zboru so člani TD ob plačilu članarine 15,00 evrov prejeli članske izkaznice.

Letos je pred TD velik izziv, in sicer obnova Jožefovega studenca. Čeprav skrb za njegovo obnovo poteka vse leto, je studenec slabo vzdrževan in po 24-ih letih bo prvič deležen temeljite prenove. Treba je odpeljati zemljo, obrezati veje, odstraniti mulj, očistiti stebre in zidove ... Vsa dela se izvajajo v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Maribor oz. v skladu s kulturno-varstvenimi zahtevami, da studenec obdrži videz prvotnega stanja. Z deli smo že začeli in upajmo, da bo še pred poletjem svečana otvoritev. V aprilu smo se pridružili prazniku MČ Studenci in bili ponosni, da je naš član Henrik (Hinko) Kovač za svoj večletni prispevek k razvoju MČ Studenci prejel iz rok predsednika MČ Mateja Vodopivca srebrni znak perice. Sodelovali smo tudi pri čistilni akciji »Očistimo Studence«.

Naslednji dogodek, ki se ga veselimo, so »Perice« oz. Splakovanje perila na stari način, kar je še eden od starih običajev, ki ga želimo iztrgati pozabi. Vabljeni k Jožefovemu studencu 26. 5. 2026 (ali 28. 5. 2026)!

Nada Holc, tajnica TD

Letošnji zbor članov TD

Hinko Kovač prejema čestitke
od Albina Anžela

Nagrajenec Hinko Kovač
med »muzikanti« z lesarske šole

Akcija čiščenja
Jožefovega studenca

ŽIVAHEN JOŽEFOV SEJEM

Organizacija Jožefovega sejma je stalnica programa Turističnega društva Studenci že dve desetletji. V lanskem letu smo delno spremenili lokacijo in večino dogajanja preselili v park pred cerkvijo ter sejem vsebinsko dopolnili. Izkazalo se je, da je bila odločitev pravilna.

Veseli nas, da je sejem tudi letos obiskalo preko 350 otrok studenških vrtcev in učenci dveh osnovnih šol, ki so uživali v ogledu razstave malih živali, lutk in pravljичnem kotičku, kjer je Zdenka Gajser iz Mariborske knjižnice z odlično interpretacijo pravljice o sovici prepričala male poslušalce, naj solzice zamenjajo za nasmešek.

Na sejmu so se predstavila studenška društva, Odbor rokodelcev Občinske turistične zveze Maribor, Društvo starinarjev Maribor in Društvo Pupillam-zelena japka in društvo Aktiviraj se - Ropotarnica, ki sta ponujali obiskovalcem semena rož.

Vabila je tudi stojnica s pomladnim cvetjem, namenjena godovnjakom Jožicam in Jožefom. Za dobro voljo je poskrbela Godba veteranov Štajerske z dirigentom, Studenčanom Ervinom Hartmanom.

Značilnost Jožefovega sejma je suha roba, saj je bil sv. Jožef tesar, in kuhalnice, s katerimi so pred leti na ta dan mladi fantje tepežkali mlada dekleta. Tudi te so lahko obiskovalci kupili in odnesli domov kot spomin na letošnji praznik, le tepežkanja je bilo bolj malo.

Po sveti maši, ki je potekala v naši župnijski cerkvi sv. Jožefa in jo je daroval mariborski nadškof in metropolit msgr. Alojzi Cvikl, se je dogajanje in prijetno druženje preselilo na ploščad pred cerkvijo, kjer so nam pridne studenške gospodinje ponudile domače pecivo in vinarji vino. Nazdravili smo, kot se za ta praznik spodobi in si obljubili, da bomo god sv. Jožefa praznovali tudi v prihodnje.

*Nevenka Kaučič, podpredsednica
TD Studenci*

Foto: Nevenka Kaučič

Turistično društvo
STUDENCI
Maribor

Občni zbor ŠD Studenci Ostajamo vodilni regijski gimnastični center v državi

Športno društvo Studenci je na občnem zboru konec marca v pregledu rezultatov svojega dela znova ugotavljalo, da ostajamo vodilni regijski gimnastični center v državi. Športno društvo s sto šestletno tradicijo na Studencih združuje mlade in starejše, ki tukaj najdejo svoj prostor za tekmovalni in rekreativni šport, druženje in mnoga prijateljstva, ki ostajajo za vse življenje.

V letu 2025 smo imeli 59 registriranih tekmovalcev in tekmovalk. V programih rekreativne športne gimnastike vadi 232 otrok. Za vadbo v različnih programih skrbi 5 strokovno izobraženih, 10 strokovno usposobljenih delavk in delavcev ter 8 pomočnikov in pomočnic, brez katerih bi bilo tako obsežen vadbeni program nemogoče izvesti. V letu 2025 smo nastopili na devetih mednarodnih in osmih domačih tekmovanjih v vseh starostnih kategorijah. Nastopali smo na mednarodnih tekmovanjih na Islandiji in v Grčiji, Celovcu, Essnu, Šibeniku, Umagu, Zadru, Novem Sadu. V Sloveniji smo uspešno sodelovali na vseh pokalnih tekmovanjih (vključno s tekmovanji Pokal Studencev in Memorial Cirila Hočevarja) in na državnem prvenstvu, kjer so naše tekmovalke vseh kategorij med tremi najuspešnejšimi. V letu 2025 smo opravili tudi dvakrat skupne priprave v hrvaškem Nedelišču. Na društvu pa smo kot dodatne aktivnosti izvedli več skupnih druženj in mini priprav. Rezultatsko smo izpolnili zastavljene cilje in sedaj imamo pet športnic državnega razreda (Laila Šabanović, Toja Sedonja, Tara Štampfer, Lara Zagradišnik in Sergeja Mlakar) ter enega športnika (Gaj Korošec). Na Univerziadi v Essnu je s tekmovanjem zaključila svojo uspešno športno pot Sergeja Mlakar.

V letu 2025 so nas na tekmovanjih zastopale tri nacionalne sodnice (Patricija Jug, Nina Lackovič, Ana Čopi) in mednarodna sodnica (Katja Majer).

Pod strokovnim vodstvom našega trenerja Sandija Šajna v društvu trenirajo tudi drugi odlični športniki, med njimi olimpijska zlata avstrijska smučarska reprezentanca, Ilka Štuhec, Tim Gajzer, Tina Šutej in drugi.

Delo s toliko otroki in aktivnimi športniki je izjemno zahtevno, zato gre vsa zahvala odlični ekipi trenerjev in vaditeljev ter vaditeljic,

ki s svojim strokovnim znanjem in entuziazmom vodijo celotne programe. Občni zbor je bil priložnost, da smo se poleg pregleda rezultatov dela lahko zahvalili tudi posameznicam za njihov prispevek k uspešnosti Športnega društva. Tako so priznanja za leto 2025 prejele: Breda Cikač zahvalo za dolgoletno vodenje nadzornega odbora, Taša Jevđenič priznanje za tekmovalne uspehe, Patricija Jug kot njena trenerka in Sergeja Mlakar ob zaključku tekmovalne kariere. Vem iskrene čestitke!

Fanika Krajnc-Vrečko

K sliki:

*Breda Cikač, predsednik
Darko Majer, Patricija
Jug, Tjaša Jevđenič in
Sergeja Mlakar*

Življenje z demenco v domačem okolju: izzivi in podpora

Življenje z demenco prinaša številne izzive tako osebam, ki se z njo soočajo, kot njihovim bližnjim. Demenca vpliva na vsakdanje življenje – sprva neopazno, kasneje pa vse bolj. Zgodnje prepoznavanje znakov in ustrezna podpora lahko bistveno izboljšata kakovost življenja oseb z demenco in njihovih bližnjih.

Domače okolje lahko zagotavlja občutek varnosti in udobja, hkrati pa zahteva prilagoditve in podporo pri vsakodnevnih dejavnostih. Podpora, prilagojene strategije ter razumevanje družine in okolice pomagajo ohranjati kakovost življenja ter spodbujati samostojnost doma.

V Zavodu Aloja izvajamo javno verificiran socialnovarstveni program »Podpora in svetovanje pri demenci – DeCo«, ki nudi informiranje, svetovanje in podporo osebam, ki se soočajo z demenco, in/ali skrbijo za osebe z demenco. Program financira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ), sofinancirajo pa ga tudi občine, v katerih se izvaja – med njimi tudi Mestna občina Maribor. Brezplačen program poteka individualno ali v skupini, uporabnikom pa posredujemo informacije, ki jim koristijo pri sprejemanju odločitev, povezanih z življenjem z demenco.

Če se vi ali vaši bližnji srečujete z izzivi, povezanimi z demenco, vas vabimo, da nas kontaktirate.

Skupaj lahko poiščemo ustrezne oblike pomoči in podpore.

031 026 858 (Veronika) ali veronika@zavod-aloja.si

Kot že nekaj let zapored vas tudi letos vabimo, da se nam pridružite **27. maja ob 10. uri v prostorih Mestne četrti Nova vas**, kjer bomo v sodelovanju z **Mestno četrtjo Nova vas in društvom Spominčica Maribor** organizirali strokovna in praktična predavanja ter pogovore o demenci. Izkušeni predavatelji bodo predstavili različne vidike vsakodnevnega življenja z demenco: Sara Črepinšek, dipl. delovna terapevtka in inštruktorica metode Montessori za starejše osebe z demenco, bo predstavila »Montessori doma«; Darja Benko, dipl. delovna terapevtka, bo spregovorila o preprečevanju padcev pri osebah z demenco; Jožica Gamse, dr. med., spec. psihiater in predsednica društva Spominčica Maribor, pa o izzivih, ko demenca napreduje. Med aktivnim odmorom bo možen preizkus didaktičnih pripomočkov in metode Brainobrain za starejše. Prav tako vam bomo na dogodku predstavili delovanje Zavoda Aloja in program »Podpora in svetovanje pri demenci – DeCo«.

Dogodek je brezplačen, več o njem pa najdete na spodnjem letaku.

Pripravila:

Veronika Gorišek, mag. soc. geront.

- Strokovna vodja programa Svetovanje in podpora pri demenci – DeCo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Zavod ALOJA v sodelovanju z
Društvom Spominčica Maribor
in MČ Nova vas

VABI NA STROKOVNA PREDAVANJA IN POGOVORE O DEMENCI

Izkušeni strokovnjaki bodo predstavili praktične pristope pri
oskrbi oseb z demenco:

- **Sara Črepinšek, dipl. delovna terapevtka,**
Montessori doma
- **Darja Benko, dipl. delovna terapevtka**
Preprečevanje padcev pri osebah z demenco
- **Jožica Gamse, dr. med., spec. psihiater**
Ko demenca napreduje

Možnost preizkusa didaktičnih pripomočkov in
metode Brainobrain za odrasle

27. ob 10.00 uri
maj

Mestna Četrť Nova vas,
dvorana

UDELEŽBA JE BREZPLAČNA,
Predhodna prijava ni potrebna

Aloja
Zavod za dolgotrajno pomoč Maribor

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

MESTNA OBČINA MARIBOR
UNIVERZITETNO MESTO MARIBOR

Več informacij: 031 026 858 (Veronika)

Velika noč na Studencih

Letošnji velikonočni prazniki na Studencih so se nam razkrili v novi, izvirni podobi, ki jo je zaznamoval Pasijon, izveden na cvetno nedeljo v cerkvi sv. Jožefa. Pod umetniškim vodstvom in režijo župnika dr. Stanislava Slatineka ter v sodelovanju z vodstvom Mestne četrti Studenci sta glavno vlogo odigrala Tim Ribič in Špela Pokeržnik, ki sta nas z izjemnim izborom pesmi popeljala na pot trpljenja Jezusa Kristusa, kar je osrednji dogodek oz. sporočilo velike noči. Župnik Stanislav, ki je napisal tudi vezno besedilo, je v gledališkem listu zapisal:

»Pasijon se prične s prizorom, v katerem je Jezus obsojen na smrt, kar je nakazalo začetek njegovega trpljenja in krivične sodbe. Sledi prizor bičanja, ki poudari telesno bolečino in ponižanje. V tretjem prizoru Jezus sreča svojo mater, kar je posebej ganljiv trenutek, saj izraža globoko človeško bolečino in hkrati neizmerno ljubezen. Nadalje Veronika poda Jezusu potni prt, s čimer je izpostavljena moč sočutja in poguma posameznika. V prizoru, kjer Jezus tolaži jeruzalemske žene, pride do izraza njegova notranja moč in skrb za druge tudi znotraj lastnega trpljenja. Vrhunec pasijona predstavlja prizor, ko Jezusa pribijejo na križ, ki simbolizira najvišjo žrtev nedolžnega. Uprizoritev se zaključi s prizorom, v katerem Jezusa snamejo s križa, kar gledalca uvede v tišino in razmislek o žrtvi in upanju.«

Celoten Pasijon (passio = trpljenje; pomeni premišljevanje o Božjem trpljenju) so poleg obeh pevcev izvedli igralci, ki so molče uprizorili posamezne slike, kar je dalo dogodku posebno težo. Pričarali so vso krutost, tragiko in globino duhovnega izročila Kristusovega trpljenja, izbrana glasba pa je vrhunsko dopolnila pasijonsko zgodbo. V Pasijonu so nastopili: Nino Breznik (Kristus), Matej Vodopivec (Pilat, Nikodem), Majda Podgornik (Marija), Vesna Mujakovič (Veronika), Ivo in Eli Čerček (rimska vojaka) ter Lidija D. Mirnik (služabnica).

Dogodek ni bil uprizorjen zgolj za verujoče, ampak so se ga udeležili tudi drugi krajanji in gostje, ki so se ob posameznih prizorih in pesmih ustavili, se zamislili in ponesli s seboj globoko duhovno izkustvo, pospremljeno s čudovito pesmijo v izvedbi obeh profesionalnih gostov.

dr. Fanika Krajnc-Vrečko

NA STUDENCIH SO PREPEVALI NA CVETNO SOBOTO KOT ŽE 22 LET NAZAJ

Turistično humanitarno društvo »Glas« je bilo ustanovljena pred sedemindvajsetimi leti predvsem iz humanitarnega namena. Tudi letos smo organizirali 27. srečanje Ljudskih godcev, pevk in pevcev Pod brajdami, kar je simbol naših srečanj. Srečanje smo organizirali v Srednji lesarski in gozdarski, šoli za kar se ravnateljici **ea. Mateji Kišek Vovk** zahvaljujemo. V uvodu na srečanju so nas pozdravili z recitacijo in plesom cicibani iz zasebnega vrtca Copatki na Studencih pod vodstvom **ge. Bernardke Janžekovič** in dveh vzgojiteljic. Od organizatorja so prejeli zajčkovo košarico. Za njimi nam je **ga. Danica Zlatar** deklamirala nam še neznano pesem Jurka, šmarnica, klinton. Nadaljevale so s petjem pevke Ljudskih pesmi Marice, ljudske pevke iz Lipovc, ki so na naši spomladanski prireditvi že kar nekaj let. Ljudske pevke Spominčice iz Limbuša, Pevsko glasbena skupina Samotarji iz Hoč, pevke Ljudskih pesmi DU Lenart, Ljudski godci DU Pernica, ki nas spremljajo že od vsega začetka. Moderator in predsednik društva **Janez Šauperl** je v nadaljevanju pozdravil vse goste, opravičil je tudi častne člane društva, ki so se opravičili. Svojo odsotnost so opravičili tudi Porabski Slovenci skupina Rožmarin. Vabilu pa se je odzvali Porabski trio iz Zveze Slovencev na Madžarskem, ki jih vodi Marijana Fodor. Zapeli so v njihovem jeziku eno madžarsko in dve slovenski pesmi. Program so nadaljevali Ljudski godci iz Oplotnice in Ljudski muzikanti Vesele Polanke. Za konec programa pa so vsi v avditoriju zapeli En hribček bom kupil, bom trsek sadil.....

Vsaka skupina je prejela posebno priznanje, spominsko steklenico, obeleženo z datumom prireditve. Moderator se jim je zahvalil za prejeta darila in jim zaželel blagoslovljene velikonočne praznike. Vse skupine so se vpisale v Spominsko knjigo. Ob koncu so ob kozarčku lanske trgatevke jurke in obloženem velikonočnem krožniku in prijetnem klepetu obujali spomine na pretekle prireditve v želji, da se v jeseni ponovno srečajo.

NA PEKRSKI GORCI SO ISKALI VELIKONOČNA JAJČKA

Turistično humanitarno društvo Glas je že desetič povabilo najmlajše krajanke MČ Studenci in okoliških krajev. Zbrali so se s starši na velikonočni ponedeljek pod vznožjem Pekrske gorce ob 10. uri. Polagalca jajčk sta položila jajčke ob dokaj strmi in neurejeni poti. Predsednik društva je prisotne ob jutranjem pozdravu predvsem opozoril na previdnost in spoštovanje vseh, ki se bodo podali na pot. Že kar po nekaj minutah se je pojavil prvi iskalec z jajčko. To pa ni bilo kasneje tako enostavno, saj so prav zadnjo jajčko, ki je bila najbližje startu, iskali kar precej dolgo. Ko so našli vseh deset jajčk, so naredili gasilsko sliko in za vsako jajčko prejeli nahrbtnik, napolnjen s sladkimi dobrotami. Spominsko čokoladno jajčko pa so prejeli vsi, ki niso imeli sreče pri iskanju darilnih jajčk. Ob enajsti uri se je akcija končala v želji, da se prihodnje leto ponovi.

V letošnjem letu smo izpostavili dve aktivnosti, bilo jih je še nekaj, pa o tem kdaj drugič.

*Slavica Levačič za THD
Slike iz arhiva društva*

TURISTIČNO HUMANITARNO
DRUŠTVO "GLAS"
Limbuška cesta 52,
2000 Maribor - Slovenija
GSM: +386 41 409 653
e-mail:janez.sauperl@siol.net

SLOVENSKE »LUCIFERAE«

Prinašalke luči, ki so soustvarjale zgodovino

Leto 2026 obeležuje kar nekaj pomembnih datumov ženskam v čast, med drugim slavimo spomin na stoto obletnico smrti Zofke Kveder, prve feministke v našem prostoru.

11. februar je mednarodni dan žensk in deklet v znanosti, najpomembnejši mednarodni praznik, posvečen ženskam pa je dan žena, ki ga slavimo 8. marca od 1911. leta dalje. Ta dan je namenjen praznovanju njihovih dosežkov na družbenem, gospodarskem, kulturnem in političnem področju, hkrati pa opozarja na pomen enakopravnosti in spoštovanja pravic žensk po vsem svetu. 25. marec kot materinski dan je neformalen praznik, namenjen izkazovanju ljubezni in hvaležnosti materam.

V ta namen je Kulturno društvo Studenci – Maribor v prostorih Mestne četrti Studenci, v galeriji Studenček, dne 12.3. 2026 priredilo likovno razstavo z naslovom: Slovenke, ki so ustvarjale zgodovino. Kulturni dogodek so popestrili Literarna skupina sekcije Vedrina in literati Likovne sekcije Stil, za glasbeno popestritev pa pevke ljudskih pesmi Spominčice iz DU Limbuš Pekre.

Nekaj slavnih Slovenk je likovno upodobljenih na omenjeni razstavi, ki bo odprta do 26. marca, del kulturnega programa pa je bila tudi poema: SLOVENSKE »LUCIFERAE«. Ime Lucifer izvira iz latinščine, sestavljeno iz besed lux (svetloba) in ferre (nositi), kar dobesedno pomeni "svetlonoša" ali "tisti, ki prinaša luč – zoro". Etimološko se nanaša na planet Venero kot jutranjo zvezdo (zvezda Danica). V krščanski tradiciji je to ime prevzelo pomen padlega angela, v rimski mitologiji pa je veljal za sina boginje jutranje zarje Avrore. Srčika poeme je tudi v prenesenem pomenu svetloba in ne njeno nasprotje – tema. Zato je pesnitev posvečena tistim revolucionarnim Slovenkam, poimenovanim tudi "prinašalke luči", ki so se pogumno podale na pot slave.

Kdo so te Slovenke, ki so se zapisale v naš kulturni in zgodovinski spomin? Naj jih naštejemo le nekaj: Ivana Kobilca, Zofka Kveder, Lili Novy, Alma Maksimiljana Karlin, Svetlana Makarovič, Ida Kravanja – Ita Rina, Slava Klavara, Eva Lovše, Kristina Gorišek, Mara Kralj, Ruth Vaupotič, Minka Govekar, Franja Bojc Bidovec, Mojca Senčar, Angela Boškin, Kristina Brenk, Zora Janžekovič, Ljudmila Poljanec, Danica Vogrinec, Rozalija – Zalka Sršen, Viktorija Kraus ... in še mnoge druge. In prav te revolucionarke so bile prinašalke luči in napredka, ki so v različnih okoliščinah osvetljevale pot in ustvarjale zgodovino slovenskega naroda. Ne z baklami in ne z ognjem, temveč z idejami, z ustvarjalnostjo, z znanjem in z neomajnim pogumom.

Dolga stoletja je bil njihov prostor omejen na dom, na ognjišče, na skrb za družino in vsakdanje delo. Toda tudi v takšnih razmerah so mnoge izmed njih znale pogledati dlje – čez prag domače hiše, čez meje domačega kraja, v širini svet. Postale so pisateljice, slikarke, igralke, plesalke, raziskovalke, svetovne popotnice in kulturne vplivnice. Bile so učiteljice, zdravnice, medicinske sestre, prevajalke, jezikoslovke, publicistke, feministke. Nekaterne so s peresom oblikovale besedo narodne zavesti, druge – narodne heroine so s pogumom stopile celo v boj za svobodo. Njihova pot nikoli ni bila lahka. V patriarhalni družbi so bile pogosto prezrte ali celo nezaželenne. Toda prav zato so njihove poti še toliko bolj izjemne. Vsaka izmed njih je na svoj način premaknila mejo – v umetnosti, v znanosti, v družbi ali v idejah.

Med njimi so bile tudi izjemne osebnosti, katerih življenjske zgodbe danes zvenijo skoraj legendarno. Ena izmed njih, idrijska baronica von Wolfsberg, se omenja kot ljubezen samega Napoleona. Druga, Marija Maister, žena generala Rudolfa Maistra, je svojo življenjsko pot posvetila dobrodelnosti in prizadevanjem za izobraževanje žensk. A večina teh žensk ni iskala slave. Njihovo delo je bilo pogosto tiho, vztrajno in potrpežljivo. Tako kot luč, ki se ne sliši, temveč preprosto sveti.

Danes jih lahko prepoznamo kot slovenske »Luciferae« – prinašalke luči. Njihova ustvarjalnost, pogum in vztrajnost so postali svetloba, ki še danes osvetljuje pot prihodnjim rodovom. Vsaka izmed njih je v zgodovino položila majhen plamen – in prav iz teh plamenov je nastala svetloba, ki osvetljuje pot narodu. A zgodovina nas hkrati opominja, da svetloba vedno ustvarja tudi senco. Prav zato nas uči ravnotežja – razumevanja, da v vsakem času in v vsakem človeku sobivata tako svetloba kot senca.

Slovenske »Luciferae« nas s svojim zgledom učijo predvsem tega: da resnična svetloba je tista, ki ne sije le zase, temveč tudi za druge. S tem nas nagovarja istoimenska poema:

SLOVENSKE »LUCIFERAE«

Bile so prinašalke luči.
Ne ognja, temveč idej, napredka.
Ne krika, temveč besede.

Stopale so skozi stoletja tiho in vendar neustavljivo.
V patriarhalnem svetu so bile razpoka v času,
kamen spotike, seme spremembe.

Iz njihovih rok so vzniknile slike,
knjige, napredek.
Iz njihovih misli so nastajale nove poti.

Bile so pesnice, slikarke, igralke, kiparke.
Balerine, popotnice, jezikoslovke. Borke.
Nekatere s peresom.
Druge s puško.
In vsaka s svojim žarom, svetlobo.

Ime za imenom se zapisuje v čas:

Kobilca.
Kveder.
Novy.
Karlin.
Makarovič.
In mnoge druge.

Ženske, ki so skozi tišino stoletij spregovorile.
Ženske, ki so kljub omejitvam ustvarjale.
Ženske, ki so kljub vsemu svetile.
Zato jih danes imenujemo:
»Luciferae«.
Prinašalke luči.

Kontrapunkt

Nekoč je **M**lado **d**Ekle
odš**L**o čez oce**A**N.
Iskalo je **s**l**A**vo v mestu,
ki nikoli ne spi.
New York.
Postalo je prva
dama velike dežele.

Toda nekje v blišču glamurja,
med visokimi nebotačniki,
so ostale njene korenine pozabljene.

In nekje daleč je majhna,
pozabljena dežela tiho zašepetala:
I feel SLOVENIA.

Avtorica
istoimenskega
prispevka in poeme,
Violeta Šmon.

Valentina Plemenitaš, slika: Zofka Kvedrova, 2025

Valentina Plemenitaš, slika: Ivana Kobilca, 2025

Violeta Šmon, slika: Melanija, 2025

Dom.

Doma.

Domače.

Doma je vse znano.

Glasovi, tišina, vonjave, slike.

Glasovi, ki jih blažijo

dragocene knjižne police.

*Vonj po svežini vdira z vrta
skrozi na stežaj odprta okna.*

*Vonj zraka takoj napove
pravi letni čas:*

sladek je vonj pomladi,

poln topline poleti,

bogat z vonjavami jeseni

in uspavan s cimetom pozimi.

Tako je zgovoren tudi veter

in bolj ali manj sijoči sončni žarki.

Pa se prikrade še dragi

vonj, po kavi in čaju,

ter zaokroži

med knjižnimi policami.

Na policah kraljujejo knjige.

Pogled nanje ogreje dušo.

Naslovi nakazujejo zgodbe,

besede kar drvijo iz njih.

Pogled jih vedno znova boža.

V njih so zaklenjeni spomini

in koliko zapečatenih usod.

Ohranjeni so za vedno.

Danica Zlatar

Branje in bralne skupine

Je že tako, da smo ljudje zelo različni. Tako je tudi v zvezi z branjem in bralnimi klubi ali skupinami.

Sem povezovalka pogovorov v Bralni skupini v okviru KD Studenci, sekcije Vedrina. Skupino vodim od začetka, to je od decembra 2014. Sestajamo se enkrat mesečno in se pogovarjamo o izbrani knjigi. V začetku smo brali samo slovenske avtorje, a kmalu smo uvedli tudi tujo literaturo, izmenično s slovensko.

V začetku se pogovarjamo o novicah s področja kulture. Tudi si svetujemo o prebranih knjigah. Kriteriji za izbiranje knjig so: aktualnost, raznolikost tem in žanrov, časovna raznolikost. Zanima nas avtor/ica, nastanek dela, zgodovinsko ozadje, kraj in čas dogajanja, literarna zvrst in liki.

Pri vsem pa je najbolj dragoceno, da se družimo. Da poslušamo drug drugega, da brez zadržkov povemo svoja spoznanja in doživljanja ob knjigi. Ko se pogovarjamo o knjigi, nehote izpovedujemo delček sebe, svoje življenjske izkušnje in svoj pogled na svet.

Sploh ni nujno, da smo knjigo prebrali, dostikrat po pogovoru pa res sežemo po njej.

Razen pogovorov prirejamo srečanja z avtorji prebranih knjig. Doslej so bili to: Tone Partljič, Aleš Tacer, Metka Lampret, Dušan Šarotar, Feri Lainšček, Ana- Marija Pušnik (naša članica), Jana Hartman Krajnc, Milena Miklavčič. Lani pa smo obisk posvetili spomenu na Ivana Minattija v Slovenskih Konjicah. Od letos 5. marca obeležujemo nacionalni dan branja - za boljšo pismenost in bralno kulturo. Datum je bil izbran kot počastitev rojstnega dne Mance Košir, znane ambasadorke branja.

BRANJE JE VESELJE – pod tem sloganom je potekal letošnji nacionalni dan branja.

Danica Zlatar

Knjižnica Studenci – več prostora za branje, ustvarjanje in druženje

Knjižnica Studenci, ki od leta 1976 deluje na Obrežni ulici 1, je skozi leta doživela rast tako števila članov kot knjižničnega gradiva. Zaradi tega so trenutni prostori postali premajhni in omejeni, še posebej z vidika dostopnosti za gibalno ovirane obiskovalce. S selitvijo v nove, večje in dostopnejše prostore, ki bodo bližje delu Studencev, ki se pospešeno razvija, bo knjižnica omogočila širši spekter dejavnosti, boljše vključevanje uporabnikov vseh starostnih skupin ter učinkoviteje podpirala povezanost in razvoj lokalne skupnosti.

V Knjižnici Studenci vsakdo najde nekaj zase. Knjižnica na trenutni lokaciji ponuja več kot 22.000 enot gradiva za vse starostne skupine – od najmlajših do odraslih. V zbirki so na voljo knjige, revije in časopisi, notno in kartografsko gradivo, elektronski viri ter različni CD-ji in DVD-ji, kar omogoča, da si vsak obiskovalec izbere gradivo po svojem okusu in interesih.

Prostorska omejenost sicer vpliva na obseg dejavnosti in prireditvev, ki jih knjižnica lahko izvaja, vendar ostaja tesno povezana z lokalnim okoljem. Uspešno sodelujemo z različnimi ustanovami in partnerji, med drugim z vrtci in šolami, katerih otroci in učenci knjižnico obiskujejo v organiziranih skupinah. Za najmlajše obiskovalce pripravljamo pravljíčne ure, kjer spoznavajo skrbno izbrane, starosti primerne knjige ter razvijajo veselje do branja.

Jeseni preteklega leta smo začeli sodelovati z Društvom za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice, humanitarno nevladno organizacijo, ki deluje na področju podpore socialno ranljivim skupinam. V sodelovanju z njimi razvijamo dejavnosti, ki spodbujajo vključevanje in dostop do družbenih virov. Letos smo se prvič pridružili tudi tradicionalnemu Jožefovemu sejmu na Studencih, ki ga pripravlja Turistično društvo Studenci, ob tej priložnosti pa smo za najmlajše obiskovalce na prostem pripravili pravljíčno urico. Naši dogodki so lepo sprejeti, z ustrežnejšimi prostori pa bomo lahko ponudbo še razširili.

S selitvijo v nakupovalni center Ikona Center knjižnica stopa v korak s sodobnimi trendi razvoja knjižnične dejavnosti. Večja površina omogoča preglednejšo in bolj funkcionalno postavitev knjižnične zbirke ter ureditev sodobnih bralnih koticov, hkrati pa ponuja tudi več prostora za različne dejavnosti, prireditve in druženje. Selitev pomeni pomemben mejnik v razvoju knjižnice, ki si prizadeva ostati živahno kulturno in izobraževalno središče skupnosti. Prepričani smo, da bodo novi prostori omogočili še bogatejši program in ustvarili navdihujoče okolje za obiskovalce. Vabimo vas, Studenčane, da knjižnico sprejmete kot svoj prostor, jo soustvarjate ter s svojimi idejami in pobudami prispevate k njenemu razvoju. Prav v značilnostih in utripu Mestne četrti Studenci vidimo navdih in priložnost za nadaljnje oblikovanje vsebin ter vloge knjižnice v skupnosti. Veselimo se, da vas bomo junija lahko pozdravili v novih prostorih na novi lokaciji.

*Matija Rečnik,
vodja Knjižnice Studenci*

SODELOVANJE BRALNE SKUPINE VEDRINA S KNJIŽNICO STUDENCI

Zelo smo se razveselili, da dobi knjižnica Studenci nove prostore. Res bo bolj dostopna širšemu krogu ljudi na Studencih. Rada bi se zahvalila za vso pomoč pri preskrbi knjig že za vsa leta nazaj. Vemo, da ni vedno veliko število izvodov na enem mestu. Res so nam knjižničarke in knjižničarji veliko pomagali.

In nam še vedno.

Hvala.

Danica Zlatar, Bralna skupina

Ko gozd postane oder in srca zaigrajo skupaj

»Ko se povežejo narava, igra in družina, nastanejo
najlepše zgodbe otroštva.«

V Vrtec Studenci Maribor, enota Radvanje, smo znova dokazali, da so najlepše učilnice tiste brez sten. Gozd, kot spodbudno učno okolje, otrokom omogoča celostni razvoj, spodbuja gibanje, raziskovanje ter neposreden stik z naravo. Ob tem otroci razvijajo čut za opazovanje, krepitev pozornosti in radovednosti, hkrati pa se učijo pomembnih vrednot, kot so spoštovanje narave, odgovorno ravnanje z okoljem ter empatija do živih bitij. Prav skozi skupna doživetja v naravi se krepijo tudi medosebni odnosi, sodelovanje in občutek pripadnosti skupini. A zgodba se tu ni končala. Otroci so svoja doživetja iz narave prenesli v igro in dramatizacijo, kjer so z bogato domišljijo oživili prav posebne zgodbe. Najlepši del? Ob njih so stali starši. Skupaj smo ustvarjali, se povezovali in tkali nepozabne spomine.

Ponosni smo tudi na sodelovanje s Pedagoško fakulteto Maribor, kjer nas večkrat obiščejo študenti, ter z Osnovno šola Ludvika Pliberška Maribor, s katero gradimo most med vrtcem in šolo.

To niso le dejavnosti, to so trenutki, ki ostanejo. Trenutki smeha, topline in povezanosti, kjer otroci rastejo, mi pa skupaj z njimi.

Sidonija Bratuša, dip.vzg

Foto: Tina Fažmon, pom.vzg.

Rastemo skupaj, mali in veliki

V našem vrtcu vsako leto z veseljem pripravimo srečanje s starši, ki je namenjeno povezovanju, sodelovanju in skupnemu doživljanju trenutkov med otroki, starši in strokovnimi delavci. Tudi letos smo se zbrali v prijetnem in sproščenem vzdušju ter skupaj ustvarili lep uvod v prihajajoče aprilske dejavnosti.

Tokratno srečanje smo zasnovali kot ustvarjalno delavnico, ki je hkrati predstavljala tudi uvod v našo aprilsko temo – rastline in rast. Z najmlajšimi otroki bomo v prihodnjih tednih preko igre, opazovanja in preprostih dejavnosti spoznavali, kako rastlina raste, kaj potrebuje za življenje ter kako zanjo skrbimo. Na delavnici so starši skupaj s svojimi malčki sodelovali pri ustvarjanju in okraševanju lončkov. Vsak lonček je postal unikatni izdelek, poln barv, odtisov in otroške domišljije. Otroci so ob pomoči staršev raziskovali različne materiale, tipali barve in z veseljem sodelovali pri ustvarjanju, starši pa so imeli priložnost doživeti, kako potekajo dejavnosti v vrtcu ter kako pomembna je njihova vloga pri spodbujanju otrokovega razvoja.

Srečanje je bilo polno toplote, smeha in prijetnih trenutkov, ki so še dodatno okrepili našo skupnost. Takšna druženja so za otroke izjemno dragocena, saj čutijo povezanost med vrtcem in domom, staršem pa omogočajo vpogled v vsakodnevno življenje njihovega otroka v vrtcu.

V prihodnjih tednih bomo v okrašene lončke skupaj z otroki posadili semena in opazovali prve znake rasti. Tako bomo na konkreten in otrokom prilagojen način raziskovali naravo ter spodbujali radovednost, potrpežljivost in skrb za živa bitja.

Zapisa: Dipl.vzg.predšolskih otrok Nikolina Lep

Zimska pustolovščina tabornikov na Boču

Smeh, sneg in nepozabna doživetja – tako bi lahko na kratko opisali letošnje zimovanje tabornikov rodu Ukročene reke Maribor na Boču.

Štiridnevno zimovanje v manjši zasedbi je omogočilo bolj osebni pristop ter ustvarilo povezano in sproščeno skupino. Otroci so skozi letošnjo tematsko zgodbo, navdihnjeno z Winx svetom, z navdušenjem sodelovali in razvijali svojo domišljijo.

Dogodivščina se je začela z vožnjo z vlakom do Poljčan in vzponom na Boč, kar je že na začetku okrepilo timski duh. Program so dodatno obogatili vodniki z delavnicama prve pomoči in orientacije, vrhunec zimovanja pa je bil čustven večerni sprejem najmlajše članice, ki je prejela rumeno rutico.

Zimsko idilo je dopolnil sneg, ki je omogočil obilico gibanja in igre na prostem. Otroci so bili ves čas motivirani, nasmejani in sodelovalni, kar je ustvarilo izjemno pozitivno vzdušje.

Zimovanje na Boču je vsem udeležencem prineslo nova prijateljstva, dragocene izkušnje in spomine, ki bodo še dolgo ostali z njimi.

Zapisala: Vesna Novak

Avtor slike: Matija MHB in AI

Navdihujoča zgodba predanosti: priznanje za več kot trideset let dela za mlade, naravo in skupnost

Na predlog Okrajne zveze tabornikov sem prejela Cizljevo plaketo, ki jo podeljuje Športna zveza Maribor v okviru prireditve Športnik leta Maribor 2025. Priznanje potrjuje moje več kot tridesetletno predano in prostovoljsko delo v taborništvu ter izjemen prispevek k vzgoji mladih, razvoju prostovoljstva in skrbi za okolje.

Svojo pot sem neprekinjeno gradila v taborniškem rodu Ukročena reka na Studencih, kjer sem še vedno aktivna članica in trenutno opravljam vlogo načelnice rodu. S strokovnim, vzgojnim in organizacijskim delom sem skozi leta pomembno prispevala k razvoju organizacije in pustila trajen pečat. Generacijam mladih sem predajala znanje, vrednote in življenjske veščine, ki presegajo okvir taborništva – sodelovanje, solidarnost, spoštovanje narave in odgovornost do skupnosti. Moje delo se odraža v številnih mladih, ki danes samozavestno stopajo po poti aktivnega državljanstva.

Kot dolgoletna vodja in organizatorica sem načrtovala in izvajala obsežne programe za otroke in mladino, skrbela za razvoj kadrov ter strateško usmerjala delovanje organizacije. Posebej pomembno se mi zdi povezovanje, zato sem aktivno sodelovala z različnimi organizacijami in institucijami, med drugim z Zvezo prijateljev mladine, kjer je bilo moje delo predstavljeno tudi v njihovem glasilu Prijatelj.

Posebno vrednost mojemu delovanju daje trajna skrb za naravno okolje. Kot aktivna »rangerka« v Studenskem gozdu še vedno sodelujem pri varovanju narave, organiziram čistilne akcije ter izvajam ozaveščevalne dejavnosti, s katerimi spodbujam trajnostno ravnanje vseh generacij. Iz dolgoletnega dela z mladimi je nastala tudi mladinska zbirka Bumbarji, ki skozi zgodbe približuje vrednote sodelovanja, solidarnosti, odgovornosti in spoštovanja narave.

Pri svojem delu me vodi tudi taborniško načelo, da taborniki ustvarjamo boljši svet, ki ga vsakodnevno uresničujem skozi delo z mladimi, skrb za skupnost in odgovoren odnos do okolja.

Za svoje delo sem prejela več pomembnih priznanj, med drugim zlati znak ZTS za več kot 30 let prostovoljskega dela ter srebrno priznanje Mestne občine Maribor. S svojim znanjem in izkušnjami še vedno delujem tudi na nacionalni ravni kot pomočnica članice v Svetu Vlade Republike Slovenije za nevladne in prostovoljske organizacije.

Prejem Cizljeve plakete v okviru prireditve Športnik leta Maribor 2025 razumem kot priznanje ne le mojemu delu, temveč tudi vrednotam, ki jih skozi leta živim in uresničujem: nesebičnosti, odgovornosti, povezanju in trajnostnemu razvoju. Hkrati pa je to zame spodbuda za nadaljnje delo in predanost skupnosti ter mladim.

dr. Vesna Novak

- **FOTOKOPIRANJE**
- **PLASTIFICIRANJE**
- **VEZAVE DIPLOMSKIH NALOG**
- **KARTUŠE**
- **TONERJI**
- **PISARNIŠKI MATERIAL**
- **TERMOTRAKOVI**
- **PAPIR**
- **OBRAZCI**
- **TISK NA MAJICE**
- **RAČUNOVODSKE STORITVE**

Markat d.o.o.

Lokacija:

Na Poljanah 20,
2000 Maribor

Telefon:

031 770 521 ali 059 096 106

E-mail:

markatdoo@gmail.com ali
mario.hajdinjak@gmail.com

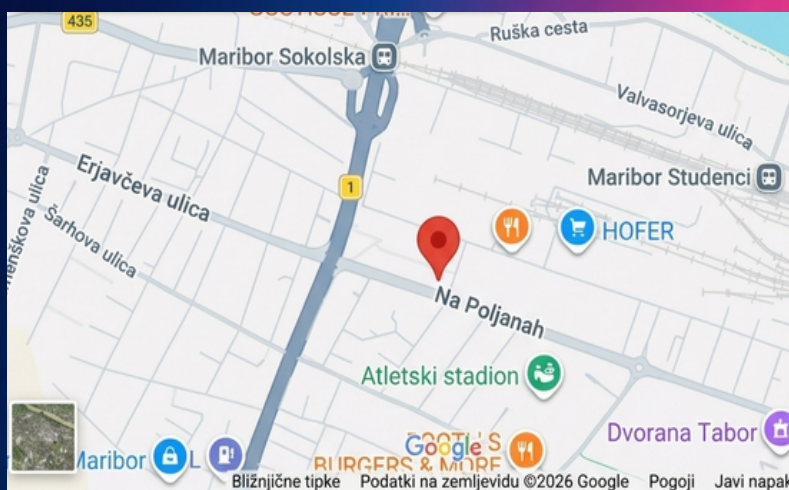
Odpiralni čas

Ponedeljek - petek:

8:00 - 16:00

Sobota:

9:00 - 12:00

Meta in melisa

Dobri zelišči, lepa imena

Melisa preprečuje napenjanje, blagodejno vpliva na srce in možgane. Meta spodbuja delovanje jeter in trebušne slinavke in pomirja. Veliko nepoznavalcev zelišč zamenjuje omenjeni zelišči, tako po imenu kot po njihovi uporabi.

Pa se osredotočimo najprej na meliso. Govorimo o navadni melisi, lat. *Melisa Officinalis*, ki je trajnica, ima vonj po limoni in je aromatičnega okusa. Liste in celo rastlino nabiramo ob sončnem vremenu dopoldne, preden se rastlina razcveti, od maja do septembra. Čimprej jo moramo posušiti v senci, da ohrani lepo zeleno barvo. Melisa pomirja, krepi živce, blaži krče v črevesju, deluje proti napenjanju in ima blagodejen vpliv na srce in možgane. Pomagala naj bi pri premagovanju glavobolov, blažila potovalno slabost in vplivala na hitrejše celjenje ran. Uporabljala naj bi se tudi pri zdravljenju depresije in uravnavala neredno menstruacijo. Z rednim uživanjem melise si krepimo spomin, zmanjša se tesnoba, prav tako pa je rastlina učinkovita pri odpravljanju prehladov in zniževanju prekomerne telesne temperature.

Mete in melise ljudje večkrat ne ločimo - na sliki je MELISA.
(foto: Freepik.com)

Sestavljajo jo flavonoidi, čreslovine ter fenolne in rožmarinške kisline. Melisa pomaga tudi pri blagih motnjah spanja, zmanjšuje hiperaktivnost pri otrocih, z njeno pomočjo pa si lahko tudi izboljšamo koncentracijo. Poleg tega jo nekateri uporabljajo pri odpravi bradavic. Mešamo jo lahko z zelišči, kot so lipovi in glogovi cvetovi, pasijonka, hmelj ter sivka. Ima tudi protivirusne učinke, uporablja pa se jo tudi pri zdravljenju herpesa na ustnicah. Gre za nežno, občutljivo zelišče, ki je zelo priljubljeno v čajnih mešanicah, uporabljamo jo tudi v kulinariki. Znane so tudi melisine kapljice, ki jih naredimo sami tako, da svežo meliso namočimo v alkoholu in postavimo za 14 dni na toplo ter nato precedimo. Lahko pa pripravimo tudi melisin sirup iz vode, sladkorja, melise in limon. Čeprav jo v kulinariki uporabljajo predvsem za sladice, jo samostanska kuhinja uporablja tudi v juhah npr. grahova juha z meliso.

Napitek za lahko noč

Največ zdravilnih učinkovin vsebujejo sveži listi, ki naj bi jih nabrali med 12. in 14. uro. Napitek iz melise pripravimo tako, da sveže liste prelijemo z vrelo vodo, vse skupaj prekrijemo za nekaj minut, nato pa precedimo. Priporočljivo ga je piti največ trikrat na dan. Največji učinek bomo dosegli, če zadnjo skodelico poparka zaužijemo tik pred spanjem. S tem bomo namreč poskrbeli za umiritev in dober spanec.

Kadar govorimo o meti, gre v večini primerov za poprovo meto, lat. *Mentha piperita*. Je prav tako kot melisa trajnica, vendar ima temno zelene liste in diši po mentolu. Liste in celo rastlino nabiramo ob sončnem vremenu, pred cvetenjem, takrat ko ima največ eteričnih olj in jo posušimo v senci. Poprova meta spodbuja delovanje jeter in trebušne slinavke, spodbuja delovanje prebavnih žlez v želodcu in pomirja. Pripravki iz te rastline lajšajo želodčne težave, blažijo napenjanje in občutek polnosti v želodcu ter spodbujajo tek. Meta tudi preprečuje razrast nekaterih vrst bakterij, deluje pa na živčne končiče in tako učinkovito blaži bolečine. Eterično olje poprove mete (mentol) koristi pri prehladu. Hladilno-grelni učinek mentola je odličen za zunanjo uporabo pri bolečih mišicah, sklepih ali zobobolu. Prav tako je dobro sredstvo za zdravljenje in lajšanje glavobola, migrene, mrzlice in težav s kožo. Mentol v poprovi meti hladi. Najbolj pogosto se uporablja v čajnih mešanicah, zdravilno je tudi čisto eterično olje, ki deluje razkuževalno. Navadna črna meta, lat. *Marrubium vulgare*, je grenkega in pekočega okusa in se uporablja pri bronhitisu, znižuje visoko temperaturo in spodbuja delovanje prebavnih žlez. Poznamo več kot 30 vrst mete, med drugim mačjo meto, maroško meto, jabolčno meto, ananasovo meto, jagodno meto, pomarančno meto, meto mojito, itd..

Vir:

Zdravilni učinki mete in melise - MojaLeta.si

Melisa ima izjemne učinke na zdravje, a to morate vedeti pred njeno uporabo - Onaplus

Zdravilni učinki mete in kdaj je ne smemo uporabljati - Onaplus

GUDRONSKA JAMA NA STUDENCIH

Lahko nas navdaja optimizem, da je država končno pristopila k postopnem reševanju ekološke bombe na Studencih. To je šele začetek. Upamo, da se bo zaključilo z učinkovitim koncem, odvozom gudrona.

Začelo se bo tako, da se bodo ob sami jami in v oddaljenosti od 50 in 100m vrtale vrtine (piezometer) do globine približno 25m. Navedena globina je globina podtalnice. V vrtine bodo potisnili cevi, skozi katere bodo odvzemali vzorce podtalnice. Na osnovi analize vzorcev, se bo skušalo ugotoviti, če je gudron dosegel nivo podtalnice. V primeru, da je gudron dosegel podtalnico, se bo v postopku monitoringa ugotavljalo, v katero smer kontaminirana podtalnica teče. Za izvedbo vrtin je bilo potrebno pridobiti dovoljenja lastnikov zemljišč. Po zadnjih informacijah so dovoljenja pridobljena v višini 90%. Računa se, da bo izvedba vrtin stekla konec poletja, v mesecu septembru letošnjega leta.

Monitoring naj bi trajal leto in pol. Medtem časom naj bi Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo skušalo pridobiti finančna sredstva za izvedbo fizične odstranitve gudrona iz Studencev. Leta 2007 je bila investicije ocenjena v višini 70 mio EUR. Po današnjih cenah je ocena finančnega vložka v višini 200 mio EUR.

Ne smemo pozabiti, da se pod gudronsko jamo nahaja vodonosnik, ki je pomemben vir pitne vode. Zato je še kako pomembno, da se gudron odstrani v najkrajšem možnem času.

O vseh dogajanjih vas bomo tekoče obveščali.

Jožef Zorko

GLASILO E-STUDENČAN

Letnik VI, številka 48, 30. april 2026

MESTNA ČETRTO STUDENCI, Šarhova 53a, 2000 Maribor

Pripravili in uredili člani Odbora za glasilo Studenčan:

Ksenija Novak, Sonja Porekar – Petelin, Damir Lenart in Danica Zlatar.

V primeru, da ne želite prejemati naših informacij, se lahko odjavite na povezavi v sporočilu, ki ste ga prejeli na e-naslov.